

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.21.142/2018/7. szám

A tanács tagjai: Böszörményiné dr. Kovács Katalin a tanács elnöke

Salamonné dr. Piltz Judit előadó bíró

. Tóth Gabriella bíró

A felperes: felperes

A felperes képviselője:

Dr. Szász Anita Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Szász Anita ügyvéd)

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

, Kiss és Társa Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Balla Árpád Gábor ügyvéd)

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 56.Pf.639.088/2017/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 36.P.89.984/2016/43/2.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak külön felhívásra 107.300 (százhetezer-háromszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2010. július 28-án kerékpárral közlekedési balesetet szenvedett. A felperes a balesetben résztvevő autóbusszal párhuzamosan közlekedett; a busz a kereszteződésben piros lámpánál állt. A felperes a busz haladási irányától jobb kéz felé eső járdán, a felfestett kerékpárúton közelítette meg a kereszteződést, és a jobbra kanyarodó kerékpárútról letérve egyenesen kívánt továbbhaladni, a kerékpárt hajtva. Mind a busz, mind a felperes

zöld jelzésen haladt tovább, de a busz kanyarodása során a nekiütköző felperest elsodorta, aki a kerékpárról leesett és sérüléseket szenvedett, amelyek miatt műtötték is.

- [2] A baleset következtében a felperes sérült bal lábának mozgása jelentősen beszűkült, terhelésre és időjárásváltozásra fokozott fájdalom és dagadás jelentkezik; állapota végleges, abban további javulás nem várható.
- [3] Az alperes peren kívül megfizetett a felperesnek összesen 1.500.000 forintot azzal, hogy a felperes és a buszvezető felelősségét egyenlő mértékűnek tekintette.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [4] A felperes keresetében a balesettel összefüggésben keletkezett vagyoni és nem vagyoni kárai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Nem vagyoni kárigényét 2.500.000 forintban jelölte meg; vagyoni kárigényei között háztartási, valamint ház körüli és kerti kisegítő költsége címén járadékigényt is előterjesztett.
- [5] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, mert álláspontja szerint a per előtti teljesítéssel a felperes összes kárigényét rendezte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest a felperes részére 778.029 forint és késedelmi kamatai, valamint 2017. október 15-től a felperes életében, háztartási kisegítő költsége címén, havi 3.500 forint járadék megfizetésére; ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [7] Határozata indokolásában a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 345. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel, a perben kirendelt szakértő véleménye alapján azt állapította meg, hogy a felperes a lámpa zöldre váltását követően 4,71 másodperccel indult el. Ekkor a busz már megkezdte a fordulást és a buszvezető nem láthatta a jobbról bekanyarodó kerékpárost a busz oldalsíkja miatt, ezért észlelési késedelem részéről nem állt fenn. Rögzítette, hogy a felperes ezzel szemben mindvégig láthatta a kanyarodó buszt, ennek ellenére kezdte meg az áthaladást, és felismerhető volt számára, hogy a buszvezető már nem fogja észlelni az ő úttestre haladását. A rendelkezésre álló adatokat értékelve arra a következtetésre jutott, hogy a busz vezetője volt elsőbbségi helyzetben. Megítélése szerint, ha a felperes haladtában kelt át az úttesten, a gyalogátkelőhelyen a forgalomba kapcsolódónak számított, akinek mindig elsőbbséget kell adni a forgalomban már résztvevők, így a busz számára. Álláspontja szerint a felperes elkerülhette volna az ütközést, ha kerékpárját tolva a zöld jelzésre elindul. Rámutatott, hogy a lámpaváltás rendje, az

ütközési pont, a járművek iránya adott volt, ezért a járművek sebessége az adott körülmények között szűk határok közé szorítható, elindulásuk időpontja nagy matematikai bizonyossággal kiszámítható. Kifejtette, hogy így a felperes csak úgy érhetett az ütközési pontba a busszal nagyjából egyszerre, hogy később indult el álló helyzetből, vagy folyamatos haladása közben a zöldre váltás után 4,71 másodperccel ért haladtában a járda széléhez, amikor a busz már a zebra területén volt kanyarodás közben; a kerékpáron ülve egyik esetben sem volt elsőbbségi helyzetben. Mindezek alapján a felperes baleset bekövetkeztében való 50%-os közrehatását állapította meg, és ennek alapján határozta meg az általa alaposnak ítélt vagyoni károk összegét is.

- [8] A vagyoni kárigények közül a ház körüli és kerti kisegítő munka költsége címén előterjesztett igényt a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése alapján teljes egészében alaptalannak tartotta.
- [9] A nem vagyoni kárigény elbírálásakor figyelembe vette a felperes esztétikai sérülését, a 20%-os mértékű baleseti eredetű össz-szervezeti egészségkárosodást és annak a felperes életére gyakorolt hatásait. Mindezeket értékelve arra a következtetésre jutott, hogy azok ellentételezésére 3.000.000 forint alkalmas, amelynél szintén alkalmazta az 50-50%-os kármegosztást, és figyelembe vette az alperes által térített 1.000.000 forintot, ezért ezen a címen további 500.000 forint megfizetésére kötelezte az alperest.
- [10] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatta, és az alperes marasztalásának tőkeösszegét 941.548 forintra és késedelmi kamataira felemelte, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét - a per főtárgya tekintetében - helybenhagyta.
- [11] A kármegosztás tekintetében teljes mértékben egyetértett az elsőfokú bírósággal. Megállapította, hogy ebben a körben az elsőfokú bíróság döntése a bizonyítékok polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. § (1) bekezdésének megfelelő, okszerű mérlegelésén alapul.
- [12] Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját - egyebek mellett - a ház körüli és kerti kisegítő költsége iránti igény vonatkozásban. Meglátása szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat helytállón mérlegelve jutott arra a következtetésre, hogy a felperes kétséget kizáróan nem bizonyította, hogy mikor, hol és milyen munkát végzett a ház körül.
- [13] A nem vagyoni kártérítés iránti igény vonatkozásában az elsőfokú bírósággal egyezően megállapította, hogy a baleset következtében a felperesnek sérült a testi épséghez, egészséghez fűződő személyiségi joga. Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján helytállón rögzítette azokat a körülményeket, amelyek a baleset után a felperes életminőségét hátrányosan befolyásoltak. Kiemelte, hogy kármegosztásra a nem vagyoni kártérítés vonatkozásában nincs

lehetőség, de a közrehatást értékelni kell.

- [14] Mindezek figyelembevételével az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítés összegét szükségesnek, de egyben elegendőnek is ítélte a felperes által elszenvedett hátrányok kompenzálására, annak felemelésére nem látott indokot. Rögzítette továbbá, hogy a közrehatás körében a kerékpározás során viselt ruházat, lábbeli milyensége, és a „védőfelszerelés” nélküli biciklizés nem értékelhető a felperes terhére, mert a ruházat, lábbeli irreleváns, védőfelszerelés viselésére pedig jogszabályi kötelezettség nincs.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [15] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését, és részéről 20%-os közrehatás alkalmazása mellett az alperes kötelezését felülvizsgálati kérelemben megjelölt összegek megfizetésére.
- [16] A jogalap vonatkozásában állította, hogy a bizonyítékok értékelése a közrehatás vonatkozásában nem felelt meg a Pp. 206. § (1) bekezdésének. Állította, hogy a szakvéleményben a busz és kerékpáros elindulása, egymáshoz való viszonya csak feltételezésen alapult, arra konkrét adat nincs. A közrehatás vonatkozásában részletesen kifejtette, hogy milyen okból nem tartja megfelelőnek a bizonyítékok értékelését. Sérelmezte azt is, hogy a másodfokú bíróság indokolásában nem tért ki arra a hivatkozására, hogy a védőruházat hiánya miatt közrehatás alkalmazásának nincs helye.
- [17] A ház körüli és kerti kiegészítő költsége iránti igénnyel kapcsolatban szintén a bizonyítékok értékelését sérelmezte. Hivatkozott ebben a körben a felperes előadására és a tanúvallomásokra.
- [18] A nem vagyoni kártérítéssel kapcsolatban kifejtette, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 206. § (1) bekezdését és 166. § (1) bekezdését. Hivatkozott arra, hogy az élete a baleset következtében gyökeresen megváltozott, funkcionális és esztétikai sérüléseket is szenvedett, korlátozottsága a baleset miatt a mai napig fennáll, állapotában javulás nem várható, míg további romlás nem zárható ki. Ezzel kapcsolatban is részletesen idézte a tanúk által előadottakat. Állította, hogy ügyben eljáró bíróságok nem vették figyelembe a nem vagyoni kártérítés összegének meghatározásakor a hasonló tényállású ügyekben született ítéleteket, a baleseti eredetű munkaképesség-csökkenés mértékét, az esztétikai sérülést és pszichés károsodást, illetve életének kényszerű megváltozását, továbbá túlzott mértékű csökkentést alkalmaztak a közrehatásra hivatkozással.
- [19] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte, annak helyes indokaira hivatkozással.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [20] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [21] A Pp. 270. § (2) bekezdésének és a Pp. 275. § (3), illetve (4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja lehet valamely anyagi jogi vagy eljárási szabálysértés, utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása van.
- [22] A felperes felülvizsgálati kérelmében a kármegosztás arányát, ennek az egyes vagyoni kárigények összepszerűségére gyakorolt hatását, a ház körüli, kerti kisegítő költsége iránti igény elutasítását és a nem vagyoni kártérítés összepszerűségének mérlegelését támadta.
- [23] A Kúria a felperes Pp. 206. § (1) bekezdésére történt hivatkozásával kapcsolatban kiemeli, hogy abban az esetben van lehetőség a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére, s ennek eredményeképpen a tényállás megváltoztatására, ha a jogerős határozat iratellenes, nyilvánvalóan okszerűtlen, ellentmondásos megállapításokat tartalmaz (EBH2006. 1526.).
- [24] A közrehatás mértékének megállapításával kapcsolatban a Kúria teljes mértékben egyetértett az ügyben eljáró bíróságok döntésével.
- [25] A felülvizsgálati kérelem hivatkozásaira tekintettel a Kúria az alábbiakat emeli ki.
- [26] Az ügyben eljáró bíróságok a perben kirendelt szakértő aggálytalan szakvéleménye alapján helyesen állapították meg a baleseti mechanizmust, és megfelelően értékelték a felperes mint károsult baleset bekövetkeztében való közrehatását. Egyetértett a Kúria abban az ügyben eljáró bíróságokkal, hogy a felperes a KRESZ szabályait megszegve kezdte meg az áthaladást a gyalogátkelőhelyen, nem volt elsőbbségi helyzetben, továbbá nem is számíthatott arra, hogy a busz lemond az elsőbbségi helyzetéről. Az igazságügyi szakértői vélemény a baleseti mechanizmus megállapítása vonatkozásában a perben rendelkezésre álló adatokon alapult, a szakértő megállapításait szakértői módszerekkel, matematikai számításokkal alátámasztotta. Az ügyben eljáró bíróságok helyesen értékelték a rendelkezésre álló bizonyítékokat, így az aggálytalan szakvéleményt, csatolt fényképfelvételeket és a felperes által hivatkozott tanúvallomást is. A bizonyítékok mérlegelése – a felperes állításával ellentétben – megfelelt a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak, tehát a kármegosztás vonatkozásában a jogerős ítélettel kapcsolatban jogszabálysértés nem állapítható meg.
- [27] Alaptalanul hivatkozott ugyanakkor a felperes felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a másodfokú bíróság a jogerős ítélet indokolásában nem tért ki azon fellebbezési hivatkozására, hogy az általa viselt ruházat minőségét kell-e értékelni a közrehatás

vizsgálata során. A felperes állításával ellentétben a másodfokú bíróság ítélete indokolásában egyértelműen rögzítette, hogy a közrehatás körében a kerékpározás során viselt ruházat és lábbeli milyensége, illetve a védőfelszerelés hiánya nem értékelhető a felperes terhére, ezért ezeket a körülményeket a mérlegelés köréből kivette, és így találta elegendőnek az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítés összegét a felperes nem vagyoni hátrányainak ellentételezésére (Pf. 5. sorszámú ítélet 9. oldal harmadik bekezdés utolsó mondata).

- [28] A Kúria a felperes által a kármegosztás körében hivatkozott, Pfv.III.21.805/2014/3. számú döntéssel kapcsolatban kiemeli, hogy az abban foglaltak a károsulti közrehatás mértékének megállapítása körében jelen ügyben nem tekinthetők irányadónak, ugyanis ott a biciklivel közlekedő károsultnak elsőbbsége volt, ellentétben a perbeli közlekedési szituációval.
- [29] A ház körüli és kerti kisegítő költségével kapcsolatban a Kúria megítélése szerint szintén nem állapítható meg jogszabálysértés a másodfokú bíróság részéről, a jogerős ítélet ebben a körben is a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő, okszerű mérlegelésén alapul. Ezzel kapcsolatban helyesen rögzítette a másodfokú bíróság ítéletének indokolásában a tanúvallomásokat, illetve azok tartalmát, amelyekből – a felperes személyes előadásának ellentmondásosságára is tekintettel – helyesen vonta azt a következtetést, hogy a felperes nem bizonyította az igény megalapozottságát, ugyanis nem bizonyította, hogy a balesetet megelőzően milyen időtartamban, milyen gyakorisággal és milyen típusú munkákat végzett a ház körül, illetve hogy ezeket a munkákat ki végzi helyette és milyen időráfordítással.
- [30] A nem vagyoni kártérítés iránti igény vonatkozásában a másodfokú bíróság úgyszintén a bizonyítékok okszerű mérlegelésével hozta meg döntését. A felperes állításával ellentétben az elsőfokú bíróság teljes körűen számba vette a felperest a balesettel összefüggésben ért hátrányokat, köztük az esztétikai sérülést, a mozgásbeszűkülést, a vizitúrákon, kirándulásokon való részvétel lehetetlenülését, a 20%-os baleseti eredetű össz-szervezeti egészségkárosodást és a mindennapi életének enyhe fokú elnehezedését. Alaptalanul hivatkozott tehát a felperes felülvizsgálati kérelmében arra, hogy az ítéletek indokolása nem tért ki a felperest a balesetből kifolyólag ért nem vagyoni hátrányok konkrét megjelölésére.
- [31] Rámutat a Kúria, hogy a másodfokú bíróság a felperes állításával ellentétben azt is rögzítette, hogy a baleset következtében sérült a felperes testi épséghez, egészséghez való személyiségi joga. A másodfokú bíróság a felperes életminőségét hátrányosan befolyásoló tényezők közül kiemelte a felperes össz-szervezeti egészségkárosodásán kívül a mindennapi élettevékenység enyhe-közepes fokú nehezítettségét, amelyet a rendelkezésre álló

bizonyítékok, így különösen a szakvélemény és a tanúvallomások alapján állapított meg. Az ítéletek indokolása valóban nem nevesíti azt a körülményt, hogy a felperes a baleset óta nem végez villanszerelő munkát, azonban a Kúria megítélése szerint - mivel nem jövedelemveszteség iránti igényről, hanem a nem vagyoni kártérítés összegszerűségének meghatározásáról van szó - ez beleértendő a mindennapi élettevékenység enyhe-közepes fokú nehezítettségébe.

- [32] Mindezen körülmények megfelelő értékelésével állapította meg a másodfokú bíróság jogerős ítéletében a nem vagyoni károk kompenzálására alkalmas összeget, döntésével a Kúria maradéktalanul egyetértett.
- [33] A kifejtettek értelmében a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, mert az mindenben megfelelt az irányadó jogszabályoknak.

Záró rész

- [34] A Kúria a pervesztes felperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes javára a jogi képviselővel összefüggésben felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján, a (6) bekezdés alkalmazásával számított felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.
- [35] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerint számított felülvizsgálati eljárási illeték állam javára történő megfizetésére a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a pervesztes felperes köteles.
- [36] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2019. szeptember 18.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. előadó bíró, Dr. Tóth Gabriella s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírószági ügyintéző
HM